

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2025

Tandvård

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Tandvård	6
Utfall ansökan YH-program 2024	7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	9
Regionalt utbud och regional efterfrågan	13
Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2026	17
Definitioner	18

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens

beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Bedömning av nya platser

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när så har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start från hösten 2026.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Tandvård

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjning av tandvården.

Tandsköterska

SUN-KOD
724ea

Utfall ansökan YH-program 2024

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Tandsköterska	10	4

Källa: MYH.

**Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.**

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Tandsköterska	715	695	552	293	145	

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2025 påverkar i huvudsak slutåret 2028 och framåt eftersom tandsköterskeutbildningarnas längd innebär 325 yrkeshögskolepoäng. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt.

YH-flex

Utöver ovan redovisade utbildningsplatser fanns det YH-flex platser beviljade till tandsköterska med följande antal: 15 platser 2025, 20 platser 2026, 10 platser 2027 och 10 platser 2028.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Tandsköterska	80 %	79 %	80%
Totalt för yrkeshögskolan	70 %	68 %	68 %

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2023).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Tandsköterska	91 ± 3	83 ± 4	9 ± 3	8 ± 3
Totalt för yrkeshögskolan	84 ± 1	62 ± 1	25 ± 1	13 ± 1

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH och SCB.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Tandsköterska	4 %	2 %	3 %
Totalt för yrkeshögskolan	12 %	11 %	9 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för tandsköterska ligger stabilt runt 80 procent, vilket överstiger yrkeshögskolans genomsnitt på 68 procent vid senaste mätningen.

Utbildningsinriktningen visar goda resultat för andel i arbete året efter examen, 91 procent, vilket överstiger yrkeshögskolans genomsnitt på 84 procent. Även överensstämmelsen mellan arbete och utbildning uppvisar goda resultat.

Utbildningsplatserna till tandsköterska nyttjas i hög utsträckning samtliga redovisade år.

Slutsats

Utbildningsinriktningen tandsköterska uppvisar goda resultat. Det är en tydlig yrkesroll med yrkeshögskolan som den huvudsakliga utbildningsvägen.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Tandsköterska

Tandvården har både ett behandlande och ett förebyggande uppdrag. Målet för tandvården är enligt tandvårdslagen en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen.

Det är regionerna som ansvarar för planeringen av tandvård med utgångspunkt i befolkningens behov. Den offentliga tandvården organiseras av regionerna genom folktandvården men det finns också en mängd privata vårdgivare. Folktandvården finns i alla regioner med cirka 840 mottagningar. Inom privat sektor finns omkring 1 800 vårdgivare med ungefär 2 900 mottagningar. Dessutom finns det cirka 300 tandtekniska laboratorier, enligt rapporten Jämlik tandvård i framtiden? Praktikertjänst 2025. Praktikertjänst är den största privata aktören med tandläkare som själva driver sina mottagningar. Fördelningen mellan offentliga och privata aktörer varierar i de olika regionerna.

Enligt SCB:s yrkesregister fanns det nästan 11 800 anställda tandsköterskor i Sverige år 2023. De arbetar ofta i team med tandläkare och tandhygienister. Vanliga arbetsuppgifter är att assistera tandläkaren vid undersökning och behandling av patienter, rengöra och sterilisera instrument samt plocka fram utrustning och arbetsmaterial. Tandläkaren kan delegera arbetsuppgifter som rör själva behandlingen av patienten till tandsköterskan, som att ge lokalbedövning, ta röntgenbilder, ta avtryck för att kunna skapa proteser och kronor samt att göra tillfälliga fyllningar. Arbetsfördelningen ser olika ut beroende på tandsköterskans erfarenhet och utbildning. Tandsköterskor har även administrativa arbetsuppgifter såsom att fakturera och att hantera patientjournaler. Tandsköterska är ett yrke som har utvecklats under senare år med fler självständiga arbetsuppgifter såsom arbete med munhygien och tandhälsoinformation, puts, polering och fluoridbehandling. Svenska tandsköterskeförbundet (STF) uppger att även handledare, inköpsansvarig samt att utföra klinikernas tandteknik-arbete är arbetsuppgifter som förekommer allt oftare.

Efterfrågan på tandvårdspersonal hänger bland annat samman med behovet av tandvård hos befolkningen. Tandvårdsbehoven hos befolkningen påverkas i sin tur av regionernas befolkningssammansättning i avseende på ålder, utbildningsnivå och socioekonomi, enligt Socialstyrelsens planeringsstöd för tandvården 2024, *Resurs- och kapacitetskarta för tandvårdens personalförsörjning, Nationella planeringsstödet 2024 – delrapport 3 av 3*. Den övergripande trenden är att munhälsan hos befolkningen stadigt har blivit bättre under de senaste årtiondena, även om jämlikheten försämrats enligt artikeln *Bättre tandhälsa – men skillnaderna ökar och målen för tandvården nås inte* publicerad på Socialstyrelsens hemsida 2025-06-26.

Sverige består av stora ytor som är glest befolkade och samtidigt finns det områden med relativt hög befolkningstäthet. Geografi är därför en viktig faktor för att förstå regioners olika förutsättningar för att främja en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen, enligt Socialstyrelsens planeringsstöd för tandvården som nämnts ovan.

Sveriges kommuner och regioner (SKR), Praktikertjänst, Svenska tandsköterskeförbundet (STF) samt fackförbundet Vision uppger till myndigheten att behovet av tandsköterskor är fortsatt stort och ökande i flera regioner. Behovet kopplas samman med generationsväxling, pensionsavgångar, hög personalomsättning samt ökande vårdbehov. Pågående tandvårdsreformer som till exempel förstärkt högkostnadsskydd för personer 67 år och äldre (den så kallade tiotandvården) medför krav på kompetensutveckling, nya arbetssätt och ökad efterfrågan på tandvård, vilket sannolikt påverkar behovet av tandsköterskor framåt. Det finns också ett växande behov av administrativa insatser inom tandvården som tandsköterskor ofta ansvarar för. Samtidigt finns utmaningar kopplade till yrkets status som låglöneyrke samt stor rörlighet bland tandsköterskor i storstäderna. I glesbygden finns också utmaningar att rekrytera.

Enligt Svenska tandsköterskeförbundet (STF) och Praktikertjänst har tandvården svårigheter att rekrytera tandsköterskor och menar att tillgången på kompetens är ojämn. Extra svårt är det att hitta tandsköterskor i glesbygd eller avfolkade regioner. Det finns enligt STF en tydlig trend att utbildade tandsköterskor lämnar yrket kort efter anställning. Bidragande orsaker kan vara hög arbetsbelastning, löner som inte motsvarar det ansvar som rollen innebär samt begränsade möjligheter till vidareutveckling, vilket försvårar en långsiktig kompetensförsörjning. Omfattningen av avhoppet är okänd. I storstäderna är det vanligt med rotation mellan kliniker, medan små mottagningar på landsbygden kan bestå av endast en tandsköterska vilket gör dem extra sårbara vid frånvaro. Digital infrastruktur varierar också mellan klinikerna och påverkar arbetsmiljön och attraktiviteten.

Även fackförbundet Vision delar bilden av att tandsköterskor lämnar yrket i förtid och menar att det beror på löneläget. Enligt en enkätundersökning som Vision har genomfört bland sina tandsköterskemedlemmar ångrar 53 procent av de svarande sitt yrkesval, främst på grund av lönen. Hög arbetsbelastning och stressig arbetssituation var andra faktorer som påverkade. Vision uppger också att det råder en akut brist på tandläkare i vissa delar av landet vilket bidrar till att tandsköterskor får mer att göra, vilket även STF instämmer i. Enligt Vision är det långa köer till folktandvården vilket innebär att de ofta måste koncentrera sig på barn- och akuttandvård. Eftersom tandsköterska inte är en skyddad yrkestitel förekommer det enligt Vision att arbetsgivare tar in utbildad personal som successivt lärs upp på plats. Detta kan skapa merarbete och vara ett hot mot patientsäkerheten menar Vision.

Både STF och Praktikertjänst bekräftar att tandsköterskor utan tandsköterskeutbildning förekommer, till exempel att man anställer undersköterskor. De betonar vikten av en skyddad yrkestitel för tandsköterskor och ser samtidigt att man hellre bör satsa på höjd kompetens hos de utbildade än att hindra dem från att arbeta. STF menar att sådan kompetenshöjning kan bidra till att stärka mindre kliniker och öka patientsäkerheten. De menar att alla som redan arbetar inom yrket kan fortsätta vara en värdefull resurs om de får rätt stöd och utbildning. För tandsköterskor utan formell utbildning kan exempelvis YH-flex bli ett viktigare verktyg i framtiden.

Den statliga utredningen *Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens – utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov* SOU 2025:63 har bedömt ett eventuellt behov av yrkesreglering för tandsköterskor. Någon skyddad yrkestitel har dock inte föreslagits eftersom tandsköterskor alltid arbetar under överinseende av tandläkare och inte har något eget vårdansvar. Patientsäkerheten uppges i stället kunna tryggas genom utbildning, certifiering och fortbildning.

Att ett visst frånfälle sker de första åren efter examen bekräftas av rapporten *Arbete inom målyrket efter examen? En analys av några utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan, temarapport 2023:1*, SCB 2023, där SCB under fem år följt tandsköterskor som tog examen 2013–2015. Av rapporten framgår att i stort sett alla examinerade tandsköterskor börjar arbeta som tandsköterska, men andelen inom yrket minskar över tid. Minskningen härleds till att examinerade lämnar tandläkarmottagningarna. Av dem som hade en yrkesuppgift inrapporterad av arbetsgivarna var det ett år efter examen 91 procent som arbetade som tandsköterska. Motsvarande andel det femte året var 83 procent. De som lämnat yrket återfanns inom många olika yrken, till exempel undersköterska eller kontorsreceptionist, med flera.

Även de utbildade tandsköterskorna syns i statistiken. En beräkning som MYH gjort visar att det rör sig om så många som 34 procent av alla anställda tandsköterskor 2021. Enligt SCB:s yrkesregister fanns det cirka 10 750 anställda tandsköterskor 2021. Enligt SCB:s rapport *Trender och prognoser – befolkning, utbildning, arbetsmarknad med sikte på år 2040* från 2023, fanns det cirka 10 100 förvärvsarbetande med en tandsköterskeutbildning år 2021. Av dessa arbetade dock endast 70 procent som tandsköterskor, vilket motsvarar cirka 7 070 personer. Beräkning av skillnaden mellan antalet anställda tandsköterskor 2021 och antalet anställda tandsköterskor med en tandsköterskeutbildning 2021, ger att det fanns cirka 3 680 anställda tandsköterskor som saknar en tandsköterskeutbildning 2021. Det motsvarar drygt 34 procent av alla anställda tandsköterskor 2021. Siffran har bekräftats av SCB. SKR anser att det är en hög andel men bekräftar att det finns exempel på detta, särskilt i mindre privata verksamheter. Det finns dock ingen uppgift på om det är skillnad mellan folktandvården och privata aktörer.

I SKR:s rekryteringsenkät 2025 svarade 17 av 21 regioner. Samtliga hade försökt rekrytera tandsköterskor det senaste året. Sex procent svarade att tillgången på sökande var god, 18 procent svarade att det var balans och 71 procent uppgav brist. Det kan jämföras med rekryteringsenkäten 2023 där 34 procent angav balans på sökande och 50 procent angav brist. Tillgången på sökande verkar därmed ha minskat 2025 jämfört med 2023, även om det råder regionala skillnader. På frågan om hur regionerna bedömer utvecklingen av antalet anställda på tre års sikt svarade 47 procent att antalet anställda tandsköterskor kommer att vara oförändrat, medan 41 procent tror på en ökning. Ingen region bedömde att antalet tandsköterskor kommer att minska.

Enligt Arbetsförmedlingens bedömning hösten 2025 råder det för närvarande och på fem års sikt stora möjligheter till arbete för tandsköterskor på nationell nivå, med undantag för några län där jobbmöjligheterna bedöms vara medelstora. Den nationella bedömningen har därmed justerats jämfört med 2024 då arbetsmöjligheterna betraktades som medelgoda.

Efterfrågan av en viss yrkesroll påverkas också av kommande pensionsavgångar. Av SCB:s yrkesregister framgår att det fanns 11 756 anställda tandsköterskor år 2023, varav cirka 20 procent (2 368 personer) var mellan 60 och 69 år och väntas börja gå i pension från och med 2024–2028. Ytterligare 13 procent (1 515 personer) var mellan 55 och 59 år och väntas börja gå i pension från 2029–2033. Sammantaget motsvarar det ett genomsnitt på nästan 400 tandsköterskor per år 2024–2033. Yrkehögskolans utflöde av tandsköterskor ligger för närvarande runt 700 utbildningsplatser per år och överstiger därmed kraftigt pensionsavgångarna.

SCB:s rapport *Trender och prognoser 2023* har med tandsköterskor i sin prognos över tillgång på arbetskraft för olika yrkesgrupper. SCB skriver att det finns en upplevd brist nu men att det finns risk för överskott på sikt om utbildningsvolymen på cirka 600 examinerade per år består. Det motsvarar cirka 750 utbildningsplatser per slutår med en examensgrad på 80 procent. Det är visserligen många pensionsavgångar att vänta inom de närmaste åren. Viss höjd behöver också tas för att det är en del som lämnar yrket av andra orsaker. En väntad befolkningstillväxt beräknas också öka efterfrågan på personal inom tandvården. Men enligt SCB beräknas utbudet av tandsköterskor överstiga efterfrågan med cirka femton procent under prognosperioden, som löper fram till 2040 om inte myndigheten minskar utbudet av utbildningsplatser.

Trots ett potentiellt överskott av utbildade tandsköterskor kvarstår utmaningen att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning, eftersom en betydande andel väljer att lämna yrket i förtid.

Detta understryker att yrkets attraktionskraft är en avgörande faktor för att utbildningsinsatser ska få önskad effekt och bidra till stabil kompetensförsörjning inom tandvården.

STF hävdar att tandvården troligen kommer att arbeta annorlunda 2040 än idag. Sverige har en åldrande befolkning och det finns ett ökat fokus på förebyggande och uppsökande tandvård. I det arbetet har tandsköterskor en mycket viktig roll. Enligt STF kan det därför behövas fler tandsköterskor 2040 än vad SCB:s prognoser förutspår. Även SKR instämmer i detta. För att klara kompetensbehovet kommer tandsköterskors uppdrag att bli bredare med fokus på förebyggande behandling för barn och äldre med omsorgsbehov inom den uppsökande verksamheten. Enligt STF pågår flera statliga utredningar och förslag som kan komma att påverka behovet av kompetensutveckling i tandvården, till exempel införandet av en nationell modell för riskbedömning inom tandvården och en färdplan för nationell digital infrastruktur. För att vara rustade och kunna släppa personal på utbildningar och samtidigt upprätthålla patientsäkerheten behövs tandsköterskor, menar STF.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom tandvård

Yrkehögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av de som redan är yrkesverksamma.

Praktikertjänst och andra aktörer erbjuder själva fortbildning för tandsköterskor och hela team inom organisationen.

STF och Praktikertjänst anser att möjligheter till kompetensutveckling för tandsköterskor är mycket viktigt när arbetsuppgifterna breddas och förändras. Enligt STF pågår ett arbete med att skapa en nationell kurskatalog med kurser från olika aktörer, såsom Praktikertjänst och Tandläkarförbundet, men även andra utbildningsanordnare som anses hålla god kvalitet. Kurskatalogen skall vara klar till hösten 2025.

Även Vision uttrycker att kurser är viktiga för att möta förändrade behov. De anser det positivt att kurserna är flexibla och kan ges på distans.

Inom utbildningsinriktningen har det tidigare beviljats kurser inom specialisering inom munhälsa och hållbar tandvård, oral radiologi, fototeknik och scanning, oral radiologi, ortodonti och bettfysiologi för tandvårdspersonal, ortodonti och bettfysiologi. Kurserna har omfattat 20–50 yrkeshögskolepoäng.

Tabellen nedan visar antalet beviljade platser för kurser inom områdesanalysens utbildningsinriktningar 2024–2026. Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Platser inom kurser med startår per utbildningsinriktning	2024	2025	2026
Tandsköterska	70	155	
Totalsumma	70	155	

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser inom YH-program som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

**Utbildningar till tandsköterska. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dalarna	25		25	25	25	
Halland			35	35	35	
Jämtland	20	20				
Jönköping	70	70	70			
Kalmar	22	22		22		
Kronoberg	25	25				
Norrbottn	30	30	30			
Jönköping, Östergötland och Gotland*		35	35		35	
Skåne	65	93	58			
Skåne och Västernorrland*	35	35				
Stockholm	139	105	35			
Södermanland	35	35	35	35		
Uppsala	35	35	35	35		
Värmland	35	35	35			
Västerbotten	35	35	35			
Västmanland	35	35	35			
Västra Götaland	109	85	134	24	25	
Örebro			25	25	25	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

SKR framför att tandsköterskeutbildningens närhet till bostadsorten är en viktig faktor vid rekrytering då lokal utbildning ofta leder till lokal anställning.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2025. Att en region inte svarar på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Tandsköterska

Med utgångspunkt från 2025 års samlade utbildningsutbud har regionerna svarat enligt nedan.

Öka mycket: Region Uppsala och Västernorrland har svarat att utbudet behöver öka mycket.

- Region Uppsala framför att det råder stor brist på tandsköterskor. Den hårdnande konkurrensen från privata aktörer uppges vara en stor bidragande orsak till bristen, men även pensionsavgångar. Behoven av tandsköterskor uppges vara bestående och troligen ökande, bland annat på grund av befolkningsökning inom regionen. De uppger att 20–30 tandsköterskor per år kommer att behöva rekryteras i regionen framöver.
- Region Västernorrland konstaterar att antalet utbildningsplatser gått ner 2024–2026 varför en ökning och spridning av platserna vore positivt.

Öka: Region Jämtland, Jönköping, Kronoberg, Skåne, Stockholm och Örebro har svarat att utbudet behöver öka.

- Region Jämtland anger att behovet är stort och ökande vilket bekräftats av arbetsgivare. Lokala utbildningsplatser uppges vara av största vikt.
- Region Jönköping framför att arbetsgivare signalerar stor brist på tandsköterskor. De lyfter också demografiska förändringar, kommande pensionsavgångar samt att tillgången på nyexaminerade är för låg.
- Region Kronoberg framför att tandsköterskor ses som en oerhört viktig stödfunktion inom tandvården men att det råder brist på kompetens och finns en stark efterfrågan på dem.
- Region Skåne uppger att ny teknik och behandlingar inom tandvården kan kräva specialiserade tandsköterskor. Fortbildning och anpassning till nya metoder kan vara nödvändigt. Utöver ett stort behov av tandsköterskeutbildning i Skåne ser de ett stort behov av ett YH-program för ortodontiassistenter.
- Region Stockholm konstaterar att utbildningen behöver vara platsförlagd.
- Region Örebro framför att yrkesgruppen har ett sårbart kompetensförsörjningsläge enligt privata och offentliga arbetsgivare i länet. Förslag om ny lagändring kan bidra till

ökad efterfrågan för den äldre målgruppen. En etablering av en ny tandvårdsaktör i angränsande kommun påverkar också behovet av tandsköterskor i regionen. Brist på tandsköterskor medför att man inte heller kan anställa tandläkare.

Bibehåll: Region Dalarna, Halland, Kalmar, Norrbotten, Södermanland, Värmland, Västerbotten, Västmanland, Västra Götaland samt Östergötland har svarat att utbudet behöver bibehållas.

- Region Dalarna framför att stora pensionsavgångar är att vänta vilket resulterar i att många nya tandsköterskor behöver anställas inom en treårsperiod.
- Region Halland framför att utbudet bör bibehållas eftersom det finns en efterfrågan på tandsköterskor och den åldrande befolkningen motiverar fortsatta utbildningsinsatser.
- Region Norrbotten uppger ett behov av nära 50 tandsköterskor mellan 2024–2026. Behovet kommer dock inte att kunna tillgodoses innan nuvarande studerande tagit examen och därför kommer troligen behoven att öka ytterligare.
- Region Sörmland meddelar att folktandvården har stora pensionsavgångar de kommande åren samt därtill behov av att täcka föräldraledigheter, sjukfrånvaro med mera.
- Region Värmland framför att det finns ett fortsatt behov av kompetensen och att antalet platser därför bör bibehållas.
- Region Västmanland framför att det kommer att vara en hög efterfrågan på kompetens för i stort sett alla yrkesroller inom hälso- och sjukvården fram till 2035, på grund av åldrande befolkning med ökat vårdbehov. Därför finns ett fortsatt behov av utbildning till tandsköterska i regionen.
- Region Gävleborg har svarat att arbetsgivare uttrycker ett stort behov av tandsköterskor men regionen saknar i dagsläget utbildning till detta.

Vet ej: Region Gotland har svarat att de inte vet hur behoven utvecklas eftersom nuvarande utbildning nyligen startade (hösten 2024).

Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2026

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen eller vid behov i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Tandsköterska

Myndigheten konstaterar att det finns en fortsatt hög efterfrågan på tandsköterskor i Sverige samt att regionala skillnader förekommer. För att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning är det avgörande att yrkets attraktivitet stärks parallellt med utbildningsinsatser, så att fler examinerade väljer att stanna kvar i yrket. I nuläget bedömer myndigheten att utflödet av platser skulle kunna öka något utifrån 2025 års nivå. Kurser för yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Definitioner	
Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se